

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 297/09-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. februára 2010 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti Ing. J. Š., B., zastúpeného advokátkou JUDr. L. D., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 500/2004, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. J. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 500/2004 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Bratislava I **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 500/2004 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. J. Š. priznáva finančné zadostúčinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť Ing. J. Š. trovy konania v sume 373,14 € (slovom tristosedemdesiattri eur a štrnásť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. L. D., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 297/09 z 10. septembra 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 500/2004 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 16. júna 2004 okresnému súdu žalobu o zaplatenie poistnej sumy, o ktorej nebolo ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu právoplatne rozhodnuté.

Sťažovateľ sa preto domáhal, aby ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy vyslovil, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a zároveň požadoval prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Napokon žiadal priznanie finančného zadostúčinenia v sume 16 500 € a náhrady trov právneho zastúpenia.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 3728/09 doručeným ústavnému súdu 4. februára 2010, v ktorom podrobne opísal priebeh napadnutého konania a uviedol, že „v danom prípade neboli zistené žiadne prekážky postupu konania v súlade s ust. § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku“.

K existencii prietahov okresný súd uviedol, že «Predmetné konanie je poznačené prietahmi, čo možno považovať v danej veci za objektívny prietah, ktorý bol spôsobený predovšetkým vysokým nápadom vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu ako aj nedostatočným personálnym obsadením sudcov na civilnom úseku tunajšieho súdu. Vzhľadom na vysoký nápad v oddelení „21C“ a pretrvávajúci veľký počet nevybavených vecí v oddelení 21C sa jednotlivé časové úseky medzi úkonmi sudkyne a vyšších súdnych úradníkov predĺžili.

V danom prípade prietahy v konaní neboli spôsobené účastníkom konania na strane navrhovateľa. V danej veci bolo potrebné opakovane ustanoviť súdneho znalca určeného na vypracovanie znaleckého posudku.».

V závere vyjadrenia predseda okresného súdu uviedol, že „pristúpil k sledovaniu veci a požiadal... zákonnú sudkyňu o konanie vo veci tak, aby k ďalším prietahom v konaní nedochádzalo. Nakoľko zaťaženosť súdneho oddelenia resp. jednotlivých obchodných sudcov nemôže byť dôvodom na porušenie práva účastníka konania garantovaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, mám zato, že predmetné konanie je poznačené zbytočnými prietahmi avšak objektívneho charakteru.

V prípade, že Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, aby bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik prietahov v konaní a tento bol čiastočne spôsobený aj navrhovateľom. S poukazom na uvedené objektívne dôvody, za ktorých došlo k prietahu v konaní, prosím Ústavný súd Slovenskej republiky, aby uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy a nepriznal mu finančné zadosťučinenie v plnej výške.“ .

K vyjadreniu okresného súdu zaujal sťažovateľ stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 16. februára 2010, v ktorom okrem iného uviedol, že berie vyjadrenie okresného súdu na vedomie, a poznamenal, že sa v ňom nespomínajú niektoré jeho podania, ktoré pripojil aj k sťažnosti ústavnému súdu, a naopak je v ňom zmienka o úkone, o ktorom nemal vedomosť (ide o pojednávanie, ktoré malo byť nariadené na 4. november 2005).

Sťažovateľ zároveň osobitne akcentoval tú časť vyjadrenia okresného súdu, v ktorej sa uznáva, že „*v danom prípade prietahy v konaní neboli spôsobené účastníkom konania na strane navrhovateľa*“. Zároveň však odmietol konštatovanie okresného súdu, že konanie je poznačené zbytočnými prietahmi objektívneho charakteru. Napokon poukazuje aj na to, že vo vyjadrení okresného súdu nie je vysvetlené, prečo došlo v napadnutom konaní k viacnásobnej zmene zákonného sudcu a taktiež k zmenám v osobe ustanoveného znalca, ani uvedené žiadne stanovisko ku skutkovej a právnej zložitosti prerokúvanej veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, vyjadrení účastníkov konania a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav napadnutého konania:

- sťažovateľ 16. júna 2004 podal okresnému súdu žalobu o zaplatenie poistnej sumy proti Poistovní...,

- okresný súd uzneseniami z 2. novembra 2004 a 8. novembra 2004 vyzval sťažovateľa na upresnenie názvu žalovanej a na uhradenie súdneho poplatku v sume 200 000 Sk (sťažovateľ tak urobil 8. decembra 2004),

- okresný súd uznesením z 8. februára 2005 uložil žalovanej, aby sa v lehote 30 dní písomne vyjadrila k priloženej žalobe (žalovaná tak urobila 24. marca 2005),

- okresný súd 20. júna 2005 nariadil termín pojednávania na 20. september 2005, ktorý však 6. mája 2005 zrušil z dôvodu služobnej neprítomnosti zákonného sudcu a nariadil nový termín pojednávania na 7. október 2005,

- 7. októbra 2005 sa na okresnom súde uskutočnilo za prítomnosti všetkých účastníkov konania pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu nutnosti doplnenia dokazovania odročené na 5. december 2005,

- okresný súd 24. októbra 2005 nariadil termín pojednávania na 4. november 2005, na ktorom konanie zastavil z dôvodu, že žalovaná tak, ako ju označil, resp. upresnil sťažovateľ, nemala v čase podania žaloby spôsobilosť byť účastníkom konania,

- sťažovateľ 16. decembra 2005 podal proti zastavujúcemu uzneseniu odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením sp. zn. 2 Co 10/06 z 10. februára 2006 tak, že prvostupňové uznesenie potvrdil,

- sťažovateľ 26. apríla 2006 podal proti potvrdzujúcemu uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktorému Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vyhovel, keď rozsudkom sp. zn. 4 Cdo 148/2006 z 29. júna 2006 uznesenie okresného súdu a uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie; spis bol vrátený okresnému súdu 31. augusta 2008,

- na okresnom súde sa uskutočnili pojednávania 15. februára 2007, 16. apríla 2007, 4. júna 2007 a ostatné 20. septembra 2007, ktoré bolo odročené z dôvodu nariadenia znaleckého dokazovania,

- okresný súd 31. marca 2008 nariadil znalecké dokazovanie súdnym znalcom z odboru stavebníctva, odvetvia odhadu hodnoty nehnuteľností a určil na vyhotovenie znaleckého posudku lehotu 50 dní od doručenia súdneho spisu (ustanovený znalec však spis vrátil a odmietol vypracovať znalecký posudok jednak „*vzhľadom na vzdialenosť danej lokality*“, ako aj z dôvodu, že na otázku „*stanovenia výšky nákladov na znovuzriadenie nehnuteľnosti... musel by byť prizvaný ďalší znalec*“),

- vzhľadom na to okresný súd 5. júna 2008 ustanovil nového znalca na vypracovanie znaleckého posudku, ktorý však spis 26. septembra 2008 takisto vrátil bez vypracovania znaleckého posudku, čo odôvodnil tým, že nemá oprávnenie vyhotoviť znalecký posudok tak, ako mu to vymedzil okresný súd,

- okresný súd 30. októbra 2008 napokon ustanovil tretieho súdneho znalca, ktorému bol spis zaslaný 28. januára 2009, ktorý po urgencii okresného súdu z 10. augusta 2009 predložil vypracovaný znalecký posudok okresnému súdu 20. januára 2010,

- okresný súd 27. januára 2010 zaslal účastníkom konania znalecký posudok na vyjadrenie.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou okrem iného domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o nároku sťažovateľa na zaplatenie sumy 11 709 954 Sk s príslušenstvom z dôvodu plnenia z poistnej zmluvy v dôsledku poistnej udalosti (škody na majetku – nehnuteľnosti). Vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania možno napadnuté konanie považovať po vecnej stránke za zložitejšie. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov (pozri napr. II. ÚS 84/04, I. ÚS 316/08). Takýto názor nepopiera ani okresný súd, ktorý však akcentuje personálne a organizačné problémy, ktoré mali spôsobiť predĺženie konania.

2. Ústavný súd, pokiaľ ide o kritérium správanie sťažovateľa ako účastníka konania, konštatuje, že sťažovateľ vo veci aktívne vystupoval, navrhoval dôkazy, nazeral do spisu,

urgoval nariadenie pojednávania, ako aj predloženie znaleckého posudku, podal sťažnosť predsedovi okresného súdu na prieťahy v konaní. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ aj keď len v malej miere čiastočne sám prispel k predĺženiu konania, keď nesprávne označil žalovanú a pri podaní žaloby neuhradil súdny poplatok, čím nesplnil poplatkovú povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ktorá mu vznikla v zmysle citovaného ustanovenia podaním žaloby. Okresný súd ho preto po piatich mesiacoch (2. novembra 2004 a 8. novembra 2004) od podania žaloby musel vyzvať na odstránenie nedostatku podania, ako aj úhradu súdneho poplatku.

Postoj okresného súdu vo vzťahu k správaniu sťažovateľa je protirečivý. Na jednej strane konštatuje, že „*v danom prípade prieťahy v konaní neboli spôsobené účastníkom konania na strane navrhovateľa*“, a v závere vyjadrenia žiada, aby ústavný súd v prípade, ak dospeje k záveru, že došlo k zbytočným prieťahom v napadnutom konaní, vzal do úvahy, že „*tento bol čiastočne spôsobený aj navrhovateľom*“.

3. Napokon ústavný súd z hľadiska posudzovania, či v právnej veci sťažovateľa došlo k zbytočným prieťahom, hodnotil samotný postup okresného súdu. Napriek tomu, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol v zásade plynulý a medzi jednotlivými procesnými úkonmi (okrem dvoch krátkodobých období nečinnosti) neboli neprimerane dlhé odstupy, nemožno uvedené konanie charakterizovať ako konanie bez prieťahov, a to z dôvodu neefektívnosti a nesústredenosti postupu okresného súdu.

Neefektívnosť postupu okresného súdu vyplýva najmä zo skutočnosti, že uznesenie okresného súdu zo 4. novembra 2005 (ktorým bolo zastavené konanie z dôvodu, že žalovaná tak, ako ju označil, resp. upresnil sťažovateľ, nemala v čase podania žaloby spôsobilosť byť účastníkom konania) v spojení z potvrdzujúcim uznesením krajského súdu z 10. februára 2006 bolo najvyšším súdom na základe dovolania sťažovateľa zrušené z dôvodu, že napadnutým postupom súdu došlo k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom.

Okresný súd začal vo veci plynulejšie konať až v roku 2007, teda po takmer 2 a pol roku od podania žaloby, keď uskutočnil štyri pojednávania (15. februára 2007, 16. apríla 2007, 4. júna 2007 a 20. septembra 2007). Ostatné z nich bolo odročené z dôvodu nutnosti nariadenia znaleckého dokazovania, o ktorom však rozhodol až po viac ako šiestich mesiacoch (31. marca 2008), čo ústavný súd vyhodnotil ako krátkodobé obdobie nečinnosti.

Aj pri ustanovovaní súdneho znalca si nemožno nevšimnúť nesústredenosť a neefektívnosť postupu okresného súdu, keď dvakrát ustanovil znalcov (uznesením z 31. marca 2008 a 5. júna 2008), ktorí nemali oprávnenie vyhotoviť znalecký posudok tak, ako to bolo vymedzené v uznesení o nariadení znaleckého dokazovania. Až uznesením z 30. októbra 2008 (po urgenciách sťažovateľa z 28. januára 2008 a 18. marca 2008) okresný súd ustanovil súdneho znalca z príslušného odboru a odvetvia, ktorý napokon po urgencii okresného súdu z 10. augusta 2009 (po takmer 7 mesiacoch od doručenia spisu) predložil 20. januára 2010 okresnému súdu vypracovaný znalecký posudok. Preto treba prisvedčiť názoru sťažovateľa, že okresný súd tým, že *„zo zoznamu súdnych znalcov nevybral kompetentného znalca pre zadanú úlohu“*, negatívne ovplyvnil plynulosť priebehu konania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 500/04 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Argumentáciu okresného súdu spočívajúcu v poukazaní na neprimerane vysoký počet pridelených vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, ako aj zákonného sudcu a na nedostatočné personálne obsadenie, čo malo spôsobiť prieťahy v posudzovanom konaní, ústavný súd neakceptoval. Uvedené skutočnosti jednotlivo ani vo vzájomnej spojitosti nemôžu odôvodňovať doterajšiu dĺžku preskúvaného súdneho konania, a už vôbec nie neefektívny a nesústredený postup okresného súdu.

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03, I. ÚS 140/06), že nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Skutočnosť, že okresný súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal alebo nemohol riešiť, nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02, I. ÚS 331/06).

IV.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v napadnutom konaní, ktoré nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 500/2004 konal bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 16 500 € dôvodiac najmä tým, že ani po 8 rokoch od vzniku poistnej udalosti (keď došlo k zhoreniu nehnuteľnosti) a ani po viac ako 5 a pol roku trvajúceho súdneho konania „nemá ani nehnuteľnosť, a ani peniaze, za ktoré by si mohol napríklad zaobstarať novú nehnuteľnosť“.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 21 C 500/2004, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, najmä predmet konania, teda to, čo bolo pre sťažovateľa v stávke („at stake“), mal podľa názoru ústavného súdu okresný súd pristupovať k právnej veci sťažovateľa so zvýšenou starostlivosťou. Zohľadňujúc napokon aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, považoval ústavný súd priznanie sumy 3 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátkou JUDr. L. D., ktoré si pôvodne vyčíslila v sume 2 486,84 € a za vyjadrenie k stanovisku okresného súdu z 15. februára 2010 uplatnila navyše náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1 243,68 €.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Podľa § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo veciach zastupovania pred ústavným súdom je jedna šestina výpočtového základu, ak predmet sporu nemožno oceniť peniazmi. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceníteľná peniazmi (II. ÚS 299/04, IV. ÚS 206/09). Ústavný súd vzhľadom na to pri rozhodovaní o úhrade trov konania nemohol vychádzať z hodnoty veci (sumy požadovaného finančného zadosťučinenia), ako to požadovala právna zástupkyňa sťažovateľky.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, t. j. sumy 695,41 €, a za I. polrok 2009, t. j. sumy 721,40 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2009 (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky v sume 2 x 115,90 € (za dva úkony právnej služby) a 2 x 6,95 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2010 (vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) v sume 120,23 € a k tomu 1 x režijný paušál 7,21 €. Úhrada bola priznaná v celkovej sume 373,14 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. februára 2010